Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы
Түйкә авыл җирлеге Советы
КАРАРЫ

Түйкә авылы №110-52 03 сентябрь 2018 ел

«Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Түйкә авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы карар проектына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында

Җирле үзидарә турында федераль һәм республика законнарындагы үзгәрешләргә бәйле рәвештә

Түйкә авыл җирлеге Советы карар кабул итте**:**

1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Туйкә авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге 2012 елның 23 гыйнварындагы 29 номерлы Уставына (24.09.2012 №43, 05.08.2013 №58, 22.10.2014 №96, 30.09.2015 №4-2, 11.11.2016 №45-22, 17.04.2018 № 94-43 карарлар редакциясендә) түбәндәге үзгәрешләрне һәм өстәмәләрне кертергә:

1.1. 6 статьяга түбәндәге эчтәлекле 3 өлешне өстәргә:

«3. Федераль закон һәм (яисә) Татарстан Республикасы законнары нигезендә дәүләт хакимиятенең федераль органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары вәкаләтләре җирле үзидарә органнарына, РСФСР башкарма хакимияте органнарының хокукый актларына, федераль башкарма хакимият органнарының хокукый актларына, халык депутатлары Советларының яисә аларның башкарма комитетларының, край, өлкә, шәһәр (республика буйсынуындагы шәһәр) Советларының, край, өлкә, шәһәр (федераль әһәмияттәге шәһәр) администрацияләренең, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының вәкаләтләре җирле үзидарә органнарына күчкән хокукый актларына, җирле үзидарә органнары тарафыннан тиешле хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукый актлар кабул ителгәнчегә кадәр, Россия Федерациясе кануннарына каршы килми торган өлешендә эш иткән очракта. Тиешле хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукый актлар үз көченә кергән көннән алып РСФСР башкарма хакимияте органнарының элек кабул ителгән хокукый актлары, федераль башкарма хакимият органнарының хокукый актлары, халык депутатлары Советларының яисә аларның башкарма комитетларының край, өлкә, шәһәр (республика буйсынуындагы шәһәр) Советларының хокукый актлары, край, өлкә, шәһәр (федераль әһәмияттәге шәһәр) администрацияләре, мондый хокук мөнәсәбәтләре җайга салынган Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының хокукый актлары кулланылмый.

Федераль закон яисә Татарстан Республикасы законнары нигезендә җирле үзидарә органнарының вәкаләтләре федераль дәүләт хакимияте органнарына яисә Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына, РСФСР башкарма хакимияте органнарының хокукый актларына, федераль башкарма хакимият органнарының хокукый актларына, халык депутатлары советларының яисә аларның башкарма комитетларының, край, өлкә, шәһәр (республика буйсынуындагы шәһәр) Советларының хокукый актларына, край, өлкә, шәһәр (федераль әһәмияттәге шәһәр) администрацияләренең хокукый актларына, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының хокукый актларына, районнарның, шәһәрләрнең, районнарның, районнарның, районнарның, поселокларның, авыл Советларының, торак пунктларның җирле администрацияләренең хокукый актларына күчкән очракларда, дәүләт хакимияте органнарына, Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең дәүләт органнарына, дәүләт хакимиятенең федераль органнарына, дәүләт органнарына күчкән муниципаль хокукый актларга, Россия Федерациясе дәүләт хакимиятенең федераль органнарына, дәүләт органнарына, дәүләт органнарына, дәүләт хакимияте органнарына, Россия Федерациясе дәүләт органнарына, дәүләт хакимиятенең тиешле хокук актларын кабул итүгә каршы килмәгән очракта, Россия Федерациясе дәүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хокукый актлары үз көченә керә. Россия Федерациясе башкарма хакимияте органнарының элек кабул ителгән хокукый актлары, тиешле хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган Россия Федерациясе хокукый актлары, Татарстан Республикасының хокукый актлары үз көченә кергән көннән алып, башкарма хакимиятнең федераль органнарының хокукый актлары, халык депутатлары советларының яисә аларның башкарма комитетларының, край, өлкә, шәһәр (республика буйсынуындагы шәһәр) администрацияләренең хокукый актлары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының хокукый актлары, районнарның, шәһәрләрнең, районнарның җирле администрацияләренең һәм районнарның җирле администрацияләренең җирле Советларының хокукый актлары, поселокларның, авыл Советларының, авыл Советларының, муниципаль хокукый актлары, мондый хокук мөнәсәбәтләре җайга салынмаган муниципаль хокукый актлар җайга салынмаган.».

1.2. 7 статьяның 1 өлешенә түбәндәге эчтәлекле 16 пункт өстәргә:

«16) «Куллանучылар хокукларын яклау турында» 1992 елның 7 февралендәге 2300-1 номерлы Россия Федерациясе Законында каралган куллանучылар хокукларын яклау чараларын гамәлгә ашыру.».

1.3. «Халыкның җирле үзидарәне турыдан-туры тормышка ашыру һәм халыкның җирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуы рәвешләре» II бүлегендә:

а) түбәндәге эчтәлекле 15.1 статья өстәргә:

« **15.1. статьясы. Гражданнар җыены**

1. Гражданнарның җыены халыкның җирле үзидарәне турыдан-туры тормышка ашыру һәм халыкның җирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуы рәвеше булып тора.

2. Гражданнар җыены җирлек Советы карары белән расланган “Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында” Федераль законда һәм “Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Тойкино авыл җирлеге составына керүче торак пунктларда гражданнар җыенын үткәрүне әзерләү тәртибе турында” Нигезләмәгә ярашлы рәвештә үткәрелә.

3. «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясында каралган очракларда гражданнар җыены түбәндәгечә үткәрелергә мөмкин:

1) составына күрсәтелгән торак пункт кергән җирлек (муниципаль район) чикләрен үзгәртү мәсьәләсе буенча күрсәтелгән торак пункт күрсәтелгән торак пункт территориясен башка җирлек (муниципаль район) территориясенә кертүгә китерә;

2) муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы вәкаләтләре күрсәтелгән җирлекнең чикләрен үзгәртү, үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча гражданнар җыены тарафыннан гамәлгә ашырыла торган җирлектә;

3) җирлек Советы вәкаләтләрен гражданнар җыены гамәлгә ашыра торган җирлектә, әгәр сайлау хокукына ия җирлек халкының саны 100 дән артык кеше тәшкил итсә, җирлек Советы төзелү турындагы мәсьәлә, аның саны һәм вәкаләтләр чоры турындагы мәсьәлә буенча;

4) җирлек Советы вәкаләтләре гражданнар җыены тарафыннан гамәлгә ашырыла торган җирлектә гражданнарның үзара салым акчаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча;

5) җирлек, шәһәр эчендәге район, федераль әһәмияттәге шәһәр эче территориясе, шәһәр округы составына керүче торак пунктта йә муниципаль район чикләрендә авылара территориядә урнашкан торак пунктта шушы торак пункт территориясендә гражданнарның үзара салым акчаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча;

6) җирлекара территориядә урнашкан торак пунктта җирле үзидарәне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча халык инициативасын күрсәтү максатларында;

7) авыл халкы тыгызлыгы түбән булган территориядә яисә аңлаешлы булмаган җирлектә урнашкан җирлектә, әгәр авыл җирлеге халкының саны 100 кешедән артмаса, җирлекне бетерү мәсьәләсе буенча;

8) авыл торак пунктында авыл торак пунктының старостасы кандидатурасын күрсәтү мәсьәләсе буенча, шулай ук авыл торак пункты старостасы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату мәсьәләсе буенча;

9) авыл торак пунктында гражданнар җыены шулай ук муниципаль хезмәт турында Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәргәндә конкурс комиссиясе составына кандидатуралар күрсәтү максатларында үткәрелергә мөмкин.

4. Гражданнарның җыены җирлек башлыгы йә сайлау хокукына ия, кимендә 10 кеше яши торган торак пунктта яшәүче төркем инициативасы белән чакырылырга мөмкин.

5. Җыенны уздыру инициативасын хуплап җыелырга тиешле имзалар саны сайлау хокукына ия гражданнарның, даими яисә өстенлекле рәвештә яшәүче, торак пункт территориясендә яшәү урыны буенча теркәлгән санының 5 процентын тәшкил итә, әмма 25 имзадан да ким була алмый.

6. Җирлек башлыгы чакырта торган гражданнар җыены җирлек башлыгының карары, инициатив төркем тарафыннан чакырыла торган гражданнар җыены белән билгеләнә, ул җирлек Советы карары белән билгеләнә.

7. Торак пунктта яшәүчеләр гражданнар җыенын уздыру вакыты һәм урыны турында алдан ук хәбәр ителә, муниципаль хокукый акт проекты һәм гражданнар җыенын хәл итүгә чыгарыла торган мәсьәләләр буенча материаллар белән алдан ук "Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Тойкино авыл җирлеге составына керүче торак пунктларда гражданнар җыенын үткәрүне әзерләү тәртибе турында" нигезләмәсендә билгеләнгән тәртипкә ярашлы рәвештә, алдан ук танышып куялар.

8. Җыенда кабул ителгән карарлар муниципаль хокукый актлар булып тора, җирлек башлыгы тарафыннан имзалана һәм Татарстан Республикасының муниципаль норматив хокукый актлары регистрына кертелергә тиеш.»;

б) түбәндәге эчтәлекле «Иске Авыл торак пункты» 19.1 статья өстәргә:

« **19.1 статьясы. Авыл торак пунктының Староста**

1. Җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне җирлектә урнашкан авыл торак пунктында хәл иткәндә җирле үзидарә органнарының һәм авыл торак пункты халкының үзара хезмәттәшлеген оештыру өчен авыл торак пунктының старостасы билгеләнергә мөмкин.

2. Авыл торак пунктының Староста Советы тарафыннан билгеләнә, аның составына әлеге авыл торак пункты керә, шушы авыл торак пункты территориясендә яшәүче һәм актив сайлау хокукына ия затлар арасыннан авыл торак пункты гражданнары җыенын тәкъдим итү буенча.

3. Авыл торак пунктының Староста дәүләт вазыйфасын, дәүләт граждан хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфаны яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат булмый, хезмәт мөнәсәбәтләрендә һәм алар белән турыдан-туры бәйле башка мөнәсәбәтләрдә була алмый.

Тарихи һәм башка җирле традицияләрне исәпкә алып, Татарстан Республикасы Законы белән авыл торак пунктындагы староста вазыйфасының башка исеме билгеләнергә мөмкин.

4. Иске авыл торак пунктының йөзе билгеләнә алмый:

1) дәүләт вазыйфасын, дәүләт граждан хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфаны яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче;

2) суд тарафыннан хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип танылган;

3) юкка чыгарылмаган яисә юкка чыгарылмаган хөкем ителүе бар.

5. Авыл торак пунктының старостасы вәкаләтләре чоры җирлек Уставы белән билгеләнә һәм кимендә ике һәм биш ел була алмый.

Полномочия старосты сельского населенного пункта прекращаются досрочно по решению Совета поселения, в состав которого входит данный сельский населенный пункт, по представлению схода граждан сельского населенного пункта, а также в случаях, установленных пунктами 1 - 7 части 10 статьи 40 Федерального закона от 06.10.2003 №131-ФЗ «Об общих принципах организации местного самоуправления в Российской Федерации».

6. Авыл җирлегендә үзенә йөкләнгән бурычларны хәл итү өчен:

1) авыл торак пунктында җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү мәсьәләләре буенча җирле үзидарә органнары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр һәм башка оешмалар белән хезмәттәшлек итә;

2) халык белән, шул исәптән гражданнар җыеннарында, җыелышларында, конференцияләрендә катнашу юлы белән хезмәттәшлек итә, мондый чаралар нәтиҗәләре буенча мөрәҗәгать һәм тәкъдимнәр җибәрә, шул исәптән җирле үзидарә органнары тарафыннан мәҗбүри каралырга тиешле муниципаль хокукый актлар проектлары рәвешендә рәсмиләштерелгән затлар;

3) җирле үзидарәне оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча авыл торак пункты халкына мәгълүмат бирә, шулай ук аларны җирле үзидарә органнарыннан алынган башка мәгълүматка җиткерүдә ярдәм итә;

4) җирле үзидарә органнарына гавами тыңлаулар һәм иҗтимагый фикер алышулар оештыруда һәм уздыруда, аларның нәтиҗәләрен авыл торак пунктында халыкка игълан итүдә ярдәм итә;

5) җирлек Уставында һәм (яисә) җирлек Советының норматив хокукый актында Татарстан Республикасы законы нигезендә каралган башка вәкаләтләрне һәм хокукларны гамәлгә ашыра.

7. Эшчәнлек гарантияләре һәм авыл торак пунктының старостасы статусының башка мәсьәләләре Татарстан Республикасы законы нигезендә җирлек Уставы һәм (яисә) җирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнергә мөмкин.».

в) 20 статьяның 3 өлешендәге 1 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

Казан шәһәре Уставын Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарга, Татарстан Республикасы Конституциясенә туры китерү максатыннан әлеге норматив хокукый актлар нигезләмәләрен төгәл кабатлау формасында әлеге Уставка үзгәрешләр кертү очракларыннан тыш, әлеге Устав проекты, шулай ук әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Шәһәр Думасы карары проекты;

1.4. «Җирлек башлыгы урынбасары» 43.1 статьясын түбәндәге эчтәлекле тулыландырырга:

« **43.1. статьясы. Җирлек башлыгы урынбасары**

1. Җирлек башлыгы тәкъдиме белән җирлек советы депутатлары арасыннан җирлек башлыгының урынбасары сайлана.

2. Җирлек башлыгы урынбасары, әгәр җирлек Советы тавыш бирүнең башка тәртибен билгеләмәсә, ачык тавыш бирү юлы белән сайлана.

3. Әгәр җирлек Советы депутаты, җирлек Советы депутатларының билгеләнгән санының яртысыннан күбрәге аны хуплап тавыш бирсә, җирлек башлыгының сайланган урынбасары булып санала.

4. Җирлек башлыгы урынбасары җирлек Советы Регламентында билгеләнгән вазыйфаларны бүлү нигезендә җирлек башлыгы йөкләмәләрен үти, ә аның вакытлыча булмавы (авыруга яисә отпускка бәйле) яисә үз бурычларын үтәү мөмкинлеге булмау йә вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату очрагында җирлек башлыгы вазыйфаларын башкара.

5. Җирлек башлыгы урынбасары үз вәкаләтләрен үз вәкаләтләрен үз вәкаләтләре таркалмаган нигездә гамәлгә ашыра.

6. Җирлек башлыгы урынбасарының вәкаләтләре шушы Уставның 39 статьясында каралган нигезләр буенча вакытыннан алда туктатыла.

7. Җирлек башлыгының урынбасары җирлек башлыгы инициативасы буенча яисә депутатлар төркеме таләбе буенча җирлек Советы депутатларының билгеләнгән санының кимендә өчтән бере санында кабул ителә торган җирлек Советы карары буенча вазыйфасыннан теләсә кайсы вакытта чакыртып алынырга мөмкин. Җирлек башлыгы урынбасарын чакыртып алу турындагы карар җирлек Советы депутатларының билгеләнгән санынннан күпчелек тавыш белән кабул ителә.».

1.5. 47 статьяның 1 өлешендәге 7 пунктын түбәндәге эчтәлекле унөч абзац өстәргә:

«Кулланучылар хокукларын яклау турында» 1992 елның 7 февралендәге 2300-1 номерлы Россия Федерациясе Законында каралган кулланучылар хокукларын яклау чараларын гамәлгә ашыра.».

1.6. 54 статьяны түбәндәге редакциядә бирергә:

«**54. статьясы. Җирлек башлыгына һәм җирлекнең башка вазыйфаи затларына бирелә торган социаль һәм башка гарантияләр**

1. Җирлек башлыгы һәм җирлекнең башка вазыйфаи затлары эшчәнлегенең социаль һәм башка гарантияләре «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы депутаты, җирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты вәкаләтләрен гамәлгә ашыру гарантияләре турында» 2009 елның 12 февралендәге 15-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм җирлек Советы карарлары нигезендә билгеләнә.

2. Җирле бюджетлар акчаларын тотуны күздә тоткан өстәмә социаль һәм башка гарантияләр «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законның 40 статьясындагы 5.1 өлеше нигезендә даими нигездә депутат, җирле үзидарәнең сайланулы

органы әгъзасы, җирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы затларга карата билгеләнә.».

1.7. 65 нче статьяда:

а) 65 статьяның 3 өлешенә түбәндәге эчтәлекле ике һәм өч абзацлар өстәргә:

«Җирле үзидарә органнары арасында төзелгән муниципаль хокукый актны яисә килешүне рәсми бастырып чыгару аның тулы текстын җирлектә таратыла торган вакытлы матбугат басмасында беренче бастырып чыгару булып санала.

Муниципаль хокукый актларны һәм килешүләрне рәсми бастырып чыгару (халыкка җиткерү) өчен җирле үзидарә органнары шулай ук “Интернет” челтәре басмасыннан файдаланырга хокуклы. Муниципаль хокукый актның тулы тексты рәсми челтәр басмасында басылып чыккан (урнаштырылган) очракта аңа карата басмада күләмле график һәм табличный кушымталар басмада китерелмәскә мөмкин.»;

б) 6 өлештә «җирлек башлыгын һәм аның урынбасарын сайлау турында» сүзләреннән соң «җирле үзидарә органнары арасында төзелә торган килешүләр,» сүзләрен өстәргә.

1.8. 74 статьяның 2 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән гражданнарның бер тапкыр бирелә торган түләүләрен кертү һәм куллану мәсьәләләре җирле референдумда хәл ителә, ә «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясындагы 1 өлешенең 4.1 пунктында, гражданнар җыенында каралган очракларда.».

3. Дәүләт теркәвенә алынганнан соң, дәүләт теркәвенә алынганнан соң, әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында түбәндәге веб-адрес буенча бастырып чыгарырга: http://pravo.tatarstan.ru һәм Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында Интернет "мәгълүмат-коммуникацион челтәрендә түбәндәге веб-адрес буенча» урнаштырырга: http://aznakaevo.tatar.ru.

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны законлылык, хокук тәртибе, депутат этикасы һәм җирле үзидарә мәсьәләләре буенча даими комиссиягә йөкләргә.

Рәис Р.Р. Закирова